

— Det er jo til Dato forholdsvis lidt, Lovgivningsmagten har gjort for Livsforf. ansst. virksomheden her i Landet. Man har indskrænket sig til at oprette og drive sin Anstalt. Det kan muligt siges at være for lidt, og man har ogsaa set Nisser udtalte om en almindelig Lov med Hensyn til Forf. ansst. væsen; men jeg mener, at det lidt, eller det, den har gjort, har været tilstrækkelig til, at den private Livsforf. ansst. den ikke garanterede Livsforf. ansst. har maattet tage Hensyn dertil og i sin Organisation rette sig derefter. Hvis nu altsaa Staten gaar hen og forandrer sin Anstalt væsentlig, saa er Følgen deraf, forekommer det mig, at der bliver en Mulighed for, at den private Livsforf. ansst. ogsaa bliver tvungen til at foretage Forandringer i sin Organisation. Men det maa jo vel erindres, at Staten driver ikke sin Livsforf. ansst. egentlig for Fordelens Skyld, for at tjene Penge — nej, den driver den, fordi den mener, at Livsforf. ansst. overhovedet er en god Ting. Den driver den altsaa, fordi den mener, at Almenvellet kræver det, og hvis det er Tilfældet, mener jeg ogsaa, at naar en væsentlig Forandring gøres i Organisationen af Statsanstalten, saa bør Lovgivningsmagten, naar den skrider til at foretage en saadan Forandring, nøje overveje, hvilken Indflydelse denne kan have paa hele den private, ikke garanterede Livsforf. ansst. virksomhed. Derved bliver altsaa Spørgsmaalet: Hvorvidt vil denne Paragraf, som jeg indrømmer, vi her ere komne til at diskutere, endskønt den staar i den næste Lov paa Dagsordenen — hvorvidt vil denne § 11, foruden at faa Indflydelse paa selve Statsanstalten, ogsaa faa Indflydelse paa den private Livsforf. ansst. virksomhed? Her ser jeg nu ikke rettere, end at § 11 giver Statsanstalten en Mulighed for at kunne uddelte som Bonus ret betydelige Summer. Efter den Opgørelse, som foreligger i Ministeriaaltidenden, altsaa den mindst gunstige Opgørelse, er der nu 15½ Mill., og af disse blive jo lidt over 1½ Mill. uddelte, altsaa er der et Overskud, naar det gøres særlig strengt op, af 14 Mill. Jeg mener nu ikke, man behøver at frygte for — selvfølgelig ikke i dette Øjeblik med den nuværende Finansminister, men overhovedet i Fremtiden — at af disse 14 Millioner meget, en betydelig Del, vil

blive uddelt som Bonus; men jeg mener dog, at § 11 rummer en Mulighed for en ret rigelig Bonusuddeling i Fremtiden. — Hvorledes staar det imidlertid til med de private Selskaber her i Landet? De private Selskaber, af hvilke der for det første er to danske, Hafnia og Danmark, og dernæst en Mængde udenlandske, have jo indrettet sig paa den Maade, at de hurtigst muligt uddele deres Bonus og ikke ophobe Kapital, i det mindste ikke i den Grad, som det har været Tilfældet ved Statsanstalten. De ville altsaa ikke være i Stand til at følge Statsanstalten med Hensyn til Bonusuddeling. Jeg ser derfor ikke rettere end, at Statsanstalten vil, hvis denne Paragraf vedtages, faa et betydeligt Overtag i Konkurrencen mod de to andre danske og mod de fremmede Forf. ansst. Nu kan man jo hertil sige: Ja, det er særdeles godt; det er just det, vi tilsigte; thi vi ville gerne have, at Folk skulle forsikre sig paa det Sted, hvor de faa det billigst, da Statsanstalten tilbyder de billigste Vilkaar, saa vil selvfølgelig Publikum søge dertil, og saa er det alt sammen, som det skulde være. Jeg er imidlertid ikke sikker paa, at det vil gaa saaledes. Vilde det gaa saaledes, vilde jeg ikke nære nogen synderlig Betænkelighed ved § 11. Sagen er imidlertid den, at det med Livsforf. ansst. forholder sig paa en ret ejendommelig Maade. Det brede Lag i Befolkningen, de fleste af dem, der forsikre sig, ere i og for sig ikke videre tilbøjelige til at forsikre sig, de skulle drives til det, de skulle bearbejdes, og hvem er det, der bearbejder dem? Det er de forskellige Selskabers Agenter, Statsanstaltens og de inden- og udenlandske Selskabers Agenter. Men det er jo en given Sag, at naar en saadan Agent faar dem til at forsikre sig, fører han dem hen til det Selskab, han repræsenterer. Derfor tvivler jeg paa, at Statsanstalten, skønt den tilbyder gunstigere Vilkaar end andre, vil have nogen betydelig større Tilgang. Men dertil kommer en anden Sag. Man kan godt sige: Saa er det godt, som det hidtil er gaaet, § 11 kan ikke faa nogen videre Indflydelse derpaa. Men det er det, jeg frygter for; den vil kunne faa, thi naar det er givet, at Statens Betingelser ere fordelagtigere for Publikum end de Vestingelser, de private Selskaber kunne tilbyde, mener